

Slovinci in Slovenke! Jutri popoldne je vaš dan--Govornik iz domovine:

g. Stane Krašovec; Louis Adamič, Etbin Kristan - Skupen nastop šestih pevskih zborov; bazar in ples. Na vrtu S. D. D. v Euclidu ob 1. uri popoldne

KUPUJTE VOJNE BONDE! Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST EQUALITY NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

KUPUJTE VOJNE BONDE! The Oldest Slovene Daily in Ohio Best Advertising Medium

VOL. XXVIII.-LETO XXVIII. CLEVELAND, OHIO, SATURDAY (SOBOTA), JULY 7, 1945 STEVILKA (NUMBER) 157

JOSEPH A. ZAMAN

Mr. in Mrs. Anton Zaman, 675 E. 160 St., sta bila obveščena, da se njih sin Petty Officer Joseph A. Zaman, ki je bil 12. aprila ranjen na azijskem terenu, sedaj nahaja v vojaški bolnišnici v Pearl Harbor. Petty Officer Zaman, ki je 21 let star, je pred odhodom v službo mornarice v novembru 1942 leta, delal pri Reliance Electric & Engineering Co.

Naši fantje-vojaki

Sgt. Albert Paulin, sin Mr. in Mrs. John Paulin, 1113 E. 177 St., je prišel domov na 30-dnevni dopust. Nahajal se je z 97. divizijo na evropski fronti. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo.

Te dni so dobili časten odpust od vojašine: Pfc. Joseph Gerbec, poznani čevljar iz 6106 St. Clair Ave., T/5 John Mihevc, sin Mrs. Katarine Zlatoper, 16705 Palda Dr. in Pfc. Joseph Janovič, 1368 E. 40 St.

Sgt. Joseph Arko, sin Mr. in Mrs. Frank Arko, 981 Addison Rd., in Sgt. Stanley F. Majer, sin Mr. in Mrs. Frank Majer, 6732 Edna Ave., ki sta skupaj služila pri enem oddelku v Angliji, sta prišla po 20 mesečnih domov na dopust za 30 dni. Prijatelji so vabljeni, da ju obiščejo na domu staršev.

Zblazneli veteran

Ko je neki 22-letni vojni veteran iz South Carolina na Pennsylvania železniški postaji na E. 55 St. čakal na vlak, da se odpelje domov, je nenadoma začel divjati, vsled česar mu je bil zabranjen vstop na vlak. Poklicana je bila policija, ki ga je po daljšem lovu ujela, vzela pod svoje varstvo, toda vzelo je šest ur, predno je našla zanj prostor v bolniški celici okrajne ječe, ki je do skrajnosti natrpana z bolniki, ki čakajo na psihiatrično preiskavo.

PROSTA DARILA

Public Service Furniture Co., ki ima dvojce trgovin, daje vsem, ki pridejo v njih trgovino na 725 E. 152 St., in prinesejo s seboj oglaš, ki je bil priobčen v četrtkovni izdaji Enakopravnosti, lepo uporabno darilo, popolnoma brezplačno. Ni vam treba ničesar kupiti.

NE BO SEJE

Članom društva France Prešeren št. 17 SDZ se sporoča, da se v nedeljo, 8. julija ne bo vršila redna mesečna seja, pač pa v petek, 13. julija ob 7.30 uri zvečer v navadnih prostorih. Ta sprememba je veljavna samo za ta mesec.

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Frederick Vinson imenovan novim zakladniškim tajnikom

Ravnatelj vojne mobilizacije bo nastopil urad, ko se Truman vrne s konference v Evropi

WASHINGTON, 6. julija — V Beli hiši je bilo nocoj uradno naznanjeno, da bo predsednik Truman na izpraznjeno mesto zakladniškega tajnika takoj po povratku s konference v Evropi imenoval Fredericka Moore Vinsona.

Vinson, ki bo nasledil zakladniškemu tajniku Henry Morgenthau-u, ki je včeraj položil svojo resignacijo, je doma iz države Kentucky ter je na glasu kot praktičen davčni veščak. Onem se trdi, da uživa v uradnih krogih v Washingtonu večje spoštovanje kot katerikoli drug javni funkcionar z izjemo predsednika Trumana.

Mož, ki ima postati zakladniški tajnik, je 55 let star ter zavzema urad ravnatelja vojne mobilizacije, katerega je pred njim zavezal sedanji državni tajnik James F. Byrnes.

Politična situacija v Franciji; gen. de Gaulle pred krizo

PARIZ (O. N. A.) — V Franciji se utegne razviti resna politična kriza, ako bo general de Gaulle vztrajal na načrtu, ki bi pomenil v bistvu, da ostane v veljavi stara francoska ustava.

Vse levičarske frakcije zahtevajo, da se izvolijo popolnoma samostojna in suverena ustavodajna skupščina, ki bi imela vse prerogative in polno zakonodajno oblast. Načrt, katerega podpira de Gaulle, pa je, da se najprej izvede volitve po stari ustavi, v poteku katerih bi bila sedanja vlada potrjena za toliko časa kot potrebno za ustavodajno skupščino, da dokonča svoje delo. Šele po teh prvih volitvah bi bila sklicana ustavodajna skupščina.

Na ta način bi vlada dosegla to, kar si želi de Gaulle — namreč, da ne bi bila popolnoma odvisna od ustavodajne skupščine.

Pričakovati je, da se bo pri splošnih volitvah zopet pokazalo gibanje na levo kot pri občinskih volitvah, vsled česar meni general de Gaulle, da bo mnogo težje — v težkih gospodarskih prilikah, katere je pričakovati to zimo — vladati v navzočnosti ene same skupščine kot bi bila ustavodajna skupščina, mesto dveh — senata in poslanske zbornice — na kateri bi se naslanjalo, ako bodo volitve izvedene po stari ustavi. Zanesljivi opazovalci trdijo, da je de Gaulle prepričan, da bi ustavodajna skupščina končno celo prisilila njegovo vlado na odstop.

Obstoji pa vtis, da se boji general de Gaulle, ki je postajal zadnji čas vedno bolj konzervativni, da bi v ustavodajni skupščini prevladovali levičarski elementi. Boji se, da bi jim utegnili uspeti dobiti vlado v svoje roke, ter tako izvesti svoje revolucionarne načrte, katere se je de Gaulle dozdaj posrečilo prekriti.

Ako bo general de Gaulle prejel zahteve levičarskih strank, ki zahtevajo eno samo skupščino, bi se utegnili dogoditi, da bi odstopili levičarski člani njegove vlade še pred volitvami. Ta protestni nastop pa bi moral generalu de Gaulle na vsak način preprečiti, ako hoče, da ne nastane ne miru v deželi.

Stavkarji pri Firestone Co. so dobili ultimatum

AKRON, 6. julija — Vladni delavski odbor v Washingtonu je nocoj naznanil, da je bil 17,000 stavkarjem pri Firestone Tire & Rubber Co. poslan ultimatum, glasom katerega se morajo do ponedeljka vrniti na delo, ali pa se javiti v uradu odbora v Washingtonu in podati razloge, zakaj naj bi se proti njim ne nastopilo z disciplinarno akcijo.

V tovarne Goodyear Tire & Rubber Co., katere je prevzela vlada in se sedaj v njih vrši obrat pod upravo mornariškega osoblja, se je danes vrnilo 75 procentov delavcev.

Kapitan H. K. Clark, ki ima v rokah upravo tovarne, je nocoj izjavil, da se pričakuje, da se bo v teku prihodnjih 24 ur obrat v tovarnah vrnil na skoro popolnoma normalno točko.

5 japonskih mest pod ognjem 600 B-29 bombnikov

WASHINGTON, 7. julija — Poročila iz vojne zone na Pacifiku javljajo, da je včeraj 600 ameriških B-29 bombnikov vprizorilo napad na pet japonskih mest, na katere je bilo vrženih 4,000 ton bomb.

Bil je to eden najtežjih napadov v naraščajoči zračni ofenzivi proti Japonski.

Tarče napadov so bila mesta Simotsu blizu Osake, Akaši, Kofu, Čiba in Šimzu, ki se nahajajo v tokijskem okrožju.

Z ozirom na položaj na Borneu se poroča, da so Avstralci, ki so zavzeli center oljne industrije v Balikpapanu, zavzeli valžno točko v zalivu istega imena, s čemur so dobili oblast nad vhodom v lukso, ki je največja na otoku.

Nov grob LOUISE CINKOLE

Danes jutraj je preminila Louise Cinkole, stara 30 let, stanujoča na 14610 Sylvia Ave. Rojena je bila v Clevelandu. Tukaj zapuščila starše, očeta Josepha, doma iz Dobrovske vasi na Dolenjskem, mater Louise, rojeno Smrke, doma iz vasi Zagorica na Dolenjskem, sestro Mrs. Irene Mestrovic, in brata Josepha in Cpl. Franka. Bila je članica društva Eastern Stars št. 51 SDZ. Pogreb se bo vršil iz August F. Svetek pogrebnega zavoda, 478 E. 152 St.

REDNA SEJA

Redna mesečna seja društva Mir št. 142 SNPJ se bo vršila jutri, ob 9. uri zjutraj v Slov. domu na Holmes Ave. Članstvo je vabljeno na udeležbo.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Carlville, Ill. — Dne 12. jun. je umrl v bolnišnici Jefferson Barracks v St. Louisu Steve Kosanovich, star 56, rodom Srb in član SNPJ. Tukaj zapuščala žena, v Peoriji brata, v starem kraju pa dva brata. Waukegan, Ill. — Iz nemškega ujetništva sta se vrnila Fred Mesec in Joseph Keber.

Vlada drastično omejila potovanje v spalnih vozovih

Mrliški oglednik zahteva zaprtje doma za onemogle

Okrajni mrliški oglednik Samuel R. Gerber je včeraj obiskal privatni zavod za stare in onemogle, kjer so v teku zadnjih dni umrle tri osebe, medtem ko je 11 bolnih, nato pa je apeliral na državne oblasti, da brez odloga ukažejo zaprtje istega.

Gre se za Moriarity Rest Home na Euclid Ave., ki se nahaja v neki stari leseni rezidenci, ki šteje 22 sob. Vodi ga Mrs. Rose Moriarity.

Dr. Gerber je po obisku zavoda rekel, da ni niti najmanj presenečen, ako so nekateri ljudje, ki so bili tam nastanjeni, umrli, ampak da je pravi čudež, da je kak stanovalec ostal živ. Poleg tega je poslopje prava past, ako bi prišlo do ognja, je rekel dr. Gerber.

Mrliški oglednik je dostavil, da kolikor je mogoče ugotoviti na prvi pogled, da je Mrs. Moriarity vodila zavod najbolje kot je znala in mogla z razpoložljivimi sredstvi, da pa to ne spremeni dejstva, da bi se ga moralo zapreti.

Važna bolgarska delegacija se nahaja v Moskvi

SOFIJA, 30. junija (O.N.A.) — Časopisna vest, da je general Damijan Velčev, minister za vojno, na čelu delegacije visokih bolgarskih častnikov odpotoval ta teden v Moskvo, je vzbudila mnogo radovednosti v tukajšnjih krogih.

Med člani delegacije so se nahajali general Krum Lekarski, pomočnik vojnega ministra, general Stojčev, ki je bil poveljnik bolgarske armade, ki se je borila skupaj z Rusi na Madžarskem in v Jugoslaviji, in nekaj drugih visokih častnikov.

Ugotovljeno je, da je nastalo v Sofiji glede tega potovanja ravno v sedanjem trenutku, je usmerjeno pred vsem v tri pravce. Nekateri menijo, da je potovanje posvečeno neki posebni nagradi, morda odlikovanju teh častnikov po maršalu Stalinu — toda stvar je ta, da je večina od njih prejela odlikovanja že na fronti. Druga možnost bi bila ta, da gre za pogajanja glede uporabe onih dveh bolgarskih divizij, ki sta ostali na Madžarskem kot okupacijske čete. Tudi tu velja ugovor, da radi tega ne bi bilo treba poslati tako izbrane delegacije.

Mnogo verjetnejše je videti, da je potovanje posvečeno več ali manj posvetovanjem glede splošne vloge, katero naj Bolgarska igra na Balkanu v povojnem času. Vrnitev bolgarske armade postavlja tudi vprašanje demobilizacije — kot določeno v pogodbi premirja — in tudi o tem se bo najbrže razpravljalo v Sofiji.

Odredba, katera stopi v veljavo 15. julija, bo dala na razpolago več Pullmanov za vojaštvo

WASHINGTON, 6. julija — Zadnje dni se je v javnosti pojavila kritika, da morajo ameriški vojaki, ki se vračajo iz Evrope, voziti v starih in umazanih navadnih vagonih brez zračne ventilacije, dočim so se baje primerili slučaj, ko so nemški in italijanski vojni ujetniki potovali v spalnih železniških vozovih z vsemi modernimi udobnostmi.

Oblasti so trdile o slednjem sicer zanikale, in medtem ko ni definitivno znano, koliko resnice je na tem, pa je vladna uprava za vojno transportacijo dala nenaodoma naznanila, da od 15. julija naprej civilisti sploh ne bodo mogli kupiti voznih listkov za spalne železniške vozove, razen ako potujejo dalje kot 450 milj.

Ta drastična omejitev civilnega potovanja v Pullman vozovih je bila očitno odredjena, ker se hoče zagotoviti boljše udobnosti za vojaške, ki se vračajo iz Evrope na dopust ali ki potujejo proti lukam na zapadni obali v vojno zono na Pacifiku.

Kar se tiče vozov s posebnimi stoli in jedilnimi vozovi, pa bodo še nadalje na razpolago za civilne potnike.

Urad za vojno transportacijo izjavlja, da se sicer zaveda, da odredba pomeni nadaljno žrtev za civiliste, da pa je prepričan, da bo javnost rade volje sodelovala z vlado v prepričanju, da to pomeni nov doprinos k skupnemu vojnemu naporu.

Ameriški poslanik v Jugoslaviji izraža vero v bodočnost jugoslovanskega ljudstva

Včeraj se je nahajal na kratkem obisku v Clevelandu Richard C. Patterson, ki se je baš vrnil iz Belgrada, kjer je poslanik Zed. držav. V razgovoru z Robertom Hellerjem, ki je njegov drug v firmi Heller & Associates z uradom v Union Commerce posloppju, je Patterson rekel:

“Jugoslovansko ljudstvo je splošno parno na delu, da se zopet postavi na noge, toda pot gospodarske obnove bo dolga in trda, in Jugoslavija bo potrebovala pomoči.”

Patterson, čigar doma je v New Yorku, je podal grafično sliko razdejavanja, ki ga je vojna prinesla Jugoslaviji, kar pa dela položaj še bolj kritičen, je dejstvo, da so Nemci odpeljali vso železniško opremo, poljedelske naprave in stroje.

“Jugoslavija je imela pred vojno 50,000 železniških voz,” je rekel Patterson, “in od teh jih je ostalo samo 5,000. Za deželo z okoli 15 milijoni prebivalcev, od katerih jih je 75 procentov kmetovalcev, je to resen udarec.”

Z ozirom na politični položaj v Jugoslaviji, je Patterson rekel, da ima jugoslovansko ljudstvo “noge trdno na tleh. Končna volja ljudstva se bo uveljavila pri prihodnjih volitvah.”

Patterson, ki je bil preteklega avgusta imenovan poslanikom v Jugoslaviji, je najprej z letalom odpotoval v London, kjer je delal z zamejno vlado, dokler niso bili Nemci izgnani iz Srbije. V Belgrad je došel 31. marca, kjer je bil do srede junija, ko se je vrnil v Washington, da poroča vladi.

Patterson je bil v letih 1938-39 pomožni trgovinski tajnik,

MNOGO POLJAKOV V LONDONU SE ŽELI VRNITI V DOMOVINO

LONDON, 2. julija (O.N.A.) — Na stotine Poljakov, ki so pristali varšavske poljske vlade in proti tukajšnjemu poljskemu režimu izbeglice, je zaprosilo za potne liste, želeč vrniti se domov čim prej mogoče. Baje se je tudi preko polovice poljskih vojakov, ki se nahajajo na Angleškem, izjavilo za vrnitev domov. Poljska armada na Angleškem šteje baje približno 80,000 mož.

G. Lukasiak, ki je bil dozdaj londonski predstavnik provizorične lublinske vlade, bo ostal poslovodja poljske provizorične vlade v Varšavi, dokler ne pride v London novi poljski ambasador.

Glavni stan poljske armade na Angleškem pa je naznanil, da je status teh poljskih sil neizpremenjen. Njihova plača jim je zagotovljena tudi v bodoče, ker baje angleška vlada noče kaznovati armade, ki se je hrabro borila proti Nemcem, edino radi tega, ker je bila na Poljskem sestavljena nova vlada.

pred štirimi leti pa je bil izvršni podpredsednik Radio-Keith-Orpheum Corporation.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	\$5.50
For Half Year — (Za pol leta)	\$3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Pat Frank (O. N. A.):

O NEMŠKEM TAJNEM OROŽJU

Angleški pisatelj H. G. Wells je brez dvoma sam presenečen, ko vidi, kako je večina fantastičnih vrst orožja, katera si je izmislila njegova domišljija, postala v teku te vojne mrka resnica. In vendar tudi to še ni vse — jasno je, da je to, kar smo videli dozdaj v pogledu tajnih strojev smrti, izrodov znanosti posvečene smrti in uničenju, šele začetek, blede slika tega, kar prihaja.

Kdor si pazljivo prečita opis nemških naprav za izstreljevanje takozvanega orožja maščevanja št. 2 — V-2 — mora dobiti mrzlo polt. Zona vas bo spreletela, ako pomislite, da za to strahotno orožje, katerega obseg je ogromen, ni bilo treba nobenih obsežnih naprav. To raketo granato so izstreljevali Nemci kar iz križpotov, ali pa iz vsake druge betonirane ravne površine.

Postopek je bil naslednji:

Na križpot, katero so izbrali, so privedli 4 tovrne avtomobile. Prvi, ki je nosil granato, je bil največji. Raketa je bila 44 čevljev dolga in 6 in pol čevlja debela. Dva druga avtomobila sta nosila potrebno gorivo, dočim je bil četrty voz poln instrumentov.

Nato so postavili na štirih potih križpotja v primerni razdalji drugega od drugega štiri kocke iz betona, visoke približno po dva čevlja. Na te kocke je bilo treba postaviti pokonci raketo granato, in sicer tako, da je na vsaki kocki počivala ena ost štirih križ, ki so se nahajala na zadnjem koncu vsake granate.

Mogočen žerjav je dvignil raketo iz tovrnega avtomobila, na katerem je ležala, ter jo počasi postavil pokonci v pravo lego in potem na omenjene 4 kocke. Jata inženirjev je nato v brzini pregledala lego, premerila vse z največjo natančnostjo. Ko je bilo ugotovljeno, da je vse v redu, se je začelo polnjenje rakete z gorivom. Vse skupaj je bilo končano v približno 3 urah, nakar so razven kontrolnega voza avtomobili odpeljali.

V tem kontrolnem vozu pa je načelnik V-2 posadke tedaj začel obračati različne radio naprave in končno zapalil raketo.

Iz zadka rakete je švignil takrat s silnim sikanjem mogočen puh, ki je počasi — čisto počasi v prvih sekundah — dvigal pošastno raketo naravnost v zrak. Pravijo, da se je ta grozna pošast včasih v začetku zibala v zraku, ko da ima pasti nazaj na zemljo. Včasih pa je baje kar obvisela navidezno nepremično v zraku — prikazen visoka kot trinadstropna hiša. Ko se je dvignila približno 100 čevljev visoko v zrak, je glavni inženir dal polno paro in pošast je zagrmela in izginila v daljavi. Par minut pozneje se je morda zrušilo v prah poslopje v daljnem Londonu.

Nemci so imeli v načrtu tudi V-3, katerega pa niso nikdar uporabili, ki pa je moralo biti tudi "prvovrstno," ako pomislimo na to, da so izkopali v zemljo 450 čevljev dolge cevi, ki so bile tudi obrnjene proti angleški prestolnici.

Brez dvoma nam je mnogo tudi pomagalo dejstvo, da Nemci niso uspeli primerno razviti svojih lovskih letal na raketni pogon — in tu se bo morda pokazalo, ko bo zgodovina pregledala vse podrobnosti, da je bil angleški zračni napad na Peenemuende, tajno nemško postajo za preizkuševanje teh aparatov, ena odločilnih bitk te vojne. V tem napadu je bilo ubitih 3000 nemških tehnikov z nešteti tajnimi in kompliciranimi napravami. Njihova produkcija je bila vržena nazaj za 6 mesecev.

Ako bi bili Nemci 6 mesecev v naprej mesto odzadaj, bi bili morda ti lovci pregnali naše bombne eskadre iz nemškega ozračja in vojna bi se bila morda končala neodločeno.

Piloti, ki so že leteli s temi letali, trde, da so v primeri z navadnimi letali toliko mogočnejši kot parniki v primeri z jadnicami.

Razpravljaj sem o teh letalih s strokovnjaki in smatram, da je popolnoma izvedljivo, da bi letala z raketnim pogonom, opremljena s posebnimi, hermetično zaprtimi

Janko N. Rogelj — petdesetletnik

Te dni je praznoval svoj 50-letni rojstni dan obče poznani kulturni delavec Janko N. Rogelj.

J. N. ROGELJ

storiš poleg tega kar mu velevala stan, tudi nekaj koristnega za svojega so-človeka, ima pri tem prijetno zadoščenje, da je s svojim delom pomagal splošnemu napredku.

Janko N. Rogelj je eden onih, ki ima lahko to zavest. Odkar je prišel v to deželo, se neumorno udeležuje pri naših kulturnih ustanovah. Bil je prvi urednik lista "Enakopravnost," prvi režiser dram. zbor "Ivan Cankar," in je večletni predsednik Ameriške bratske zveze (preje JS-KJ) ter večletni predsednik Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

Višek svoje delavnosti pa je razvil v pomoč treptčim v stari domovini. Ogromno delo, ki ga je izvršil pri SANSu, mu daje častno mesto poleg naših odličnih voditeljev — Louis Adamiča in Etbina Kristana.

Na mnoga leta!

J. M. Steblaj.

O STAROSTI SESALCEV V UJETNIŠTVU

Angleški raziskovalec Flower se bavi že 32 let s problemom starosti sesalcev. Gradivo za proučevanje so mu dajali živalski vrstovi. Na ta način je prišel do zelo zanimivih izsledkov. Po njegovih opazovanjih je človek vendarle tisti sesalec, ki ima najdaljše življenje. Živi do 100 in več let. Vsi drugi sesalci živijo le tako dolgo, dokler so jim zobje v uporabi stanju.

Opice in polopice imajo tudi daljše življenje. Orangutani, šimpanzi in ameriški kapucinarji so dosegli v ujetništvu 27 let.

Glede starosti slonov so se ljudje po Flowerjevih ugotovitvah, vedno motili. Dosežejo povprečno 40 let, v draždanskem živalskem vrtu je živel slonovka 48 let. V celoti je dosegla menda 51 let a nikakor ne 150 let, kakor so ljudje vedno trdili. V frankfurtskem živalskem vrtu je neki cebu živel 30 in pol leta, kot domače živali dosežejo konji 50—60 let, osli 40 do 50, divji konji, osli, cebre pa 22—28 let, govedo živi komaj pol toliko kakor konji; žirafe in, velblodi dosežejo kakšnih 30 let. Povodni konji so v Parizu in Frankfurtu čakali 41 in 36 let, medvedje prebijejo 34 let, povprečna starost rjavega medveda je 16 let 2 meseca, sivga medveda 21 let 3 mesece. V zooju so vztrajale hijene in levi 30 let, domače mačke so dosegle 13 do 15 let, psi lahko žive do 20 let. Žužki med sesalci imajo najkrajše življenje, vendar so imeli nekega mravljinčarja v kletki 14 in ¾ leta, drugi pa živijo že 27 let. Navadni jež ne živi niti 4 leta. Morski prašiček doseže 8 let.

Začeti moramo s tem, da je prava barva rastlin — brez cvetov za zdaj — zelena. Vse rastline — razen gob, ki v tej razpravi ne spadajo semkaj — vsebujejo zelenilo (klorofil), ki je vezano na majhna zrna v celicah. Brez tega barvila rastline ne bi mogle uspevati. Iz zemlje in zraka dobivajo hraniva in jih nato spreminjajo v tvoriva za svoje telo, najprej v škrob. Energijo za te spremembe daje solnce. Toda tudi najtoplejši sončni žarki bi ne spremenili ničesar, če bi ne imela rastlina

kabinami, v stratosferi letela s hitrostjo 1000 milj na uro. Teoretično bi bil torej London 3 ure poleta od New Yorka. V neki vojni bodočnosti bi mogla torej evropska ali azijska sila porušiti New York ali San Francisco predno bi utegnil ameriški kongresman v New Yorku sesti na vlak in se odpeljati v Washington, da tam glasuje za napoved vojne.

Nedelja 8. julija — dan velikega praznovanja

Euclid, Ohio — Odkar je kruti sovražnik zavojeval slovensko ozemlje in tiral ubogi jugoslovanski narod v lakoto, bedo in celo v smrt ali izgnanstvo, smo si ameriški Slovenci, ki imamo čut do naših rodni bratov in sestra, srčno želeli prilike imeti v naši sredi nekoga ki je bil priča tem grozotam, da bi osebno povedal resnico o temnih dneh, ki so jih preživeli.

Kako smo bili veseli, ko smo sledili poročilu, da se je hrabra jugoslovanska vojska s svojim pogumom, neustrašenim Titoma na čelu, postavila po robu bohotnemu nacijskemu in fašističnemu zverstvu. Bolelo nas je, ko smo iz poročila doznali, kolikšna je žrtev teh borcev, še veliko bolj pa nas je bolelo, ko smo spoznali, da vzlic temu, da so oni tamkaj krvaveli in se žrtvovali ter tako pridržali toliko divizij sovražnega vojaštva, kar je pomenilo, da je bilo nekaj tisočev življenj ameriških vojakov ohranjenih, da imamo tukaj v svobodni Ameriki, kjer po pravici ne more nihče tarnati, da mu primanjkuje jela in obleke, nekaj tako priškovih "narodnih delavcev," da bi svojega lastnega rojaka prodali suženjstvu, raje kot pa mu privoščili svobodo, za katero se vsa milo ljudstva na svetu borijo.

Naši tamkaj so si izvojevali z mogo na jugoslovansko ozemlje, in upravičeno upamo in pričakujemo, da se bodo v kratkem razmere toliko razčistile, da bodo tudi bratje Primorci kmalu prišli pod okrilje nove federativne Jugoslavije. Ameriški Slovenci jim bomo skušali

Pričetek bo ob 2. uri popoldne! Na svidenje!

Mary Konestabo.

Zakaj ni modrih vrtnic?

Kraljica cvetic krasi naše vrtove v raznih barvah odtenkih, zdaj bela kot porcelan, zdaj blede rumena ali temnooranžasta, pa spet svetlordeča ali temnoškrlata. Kljub tej bujnosti, kljub zmerom novim barvnim kombinacijam pa ni nikjer vrtnic modre barve in jih do danes še niso vzgojili najbolj spretni ljubitelji. Sicer pa so že opustili takšne poskuse, ker bi bil vsak trud zaman. Modrih vrtnic ni, kar pa ni morda slučajno, temveč popolnoma v skladu z nekaterimi temeljnimi zakoni o barvanju cvetja.

Seveda ti zakoni niso nikjer pisani in zbrani za vsakogar. Če gledamo po zeleni trati, ko je vsa v cvetju, se nam zde ti cvetovi v vseh mogočih barvah brez reda in pravil pomešani med seboj. Pa vsem tem barvnim labirintu pa se vendar včasih določena nit in niti težko ni, spraviti to zmedo v barvah nekoliko v red.

Začeti moramo s tem, da je prava barva rastlin — brez cvetov za zdaj — zelena. Vse rastline — razen gob, ki v tej razpravi ne spadajo semkaj — vsebujejo zelenilo (klorofil), ki je vezano na majhna zrna v celicah. Brez tega barvila rastline ne bi mogle uspevati. Iz zemlje in zraka dobivajo hraniva in jih nato spreminjajo v tvoriva za svoje telo, najprej v škrob. Energijo za te spremembe daje solnce. Toda tudi najtoplejši sončni žarki bi ne spremenili ničesar, če bi ne imela rastlina

ključ za razumevanje cvetnih barv. Če si ogledamo večjo družino po barvi cvetov, jo bomo lahko — z redkimi izjemami — uvrstili v skupino modrih ali rumenih. Dalje je važna tudi ugotovitev, da rdeča barva lahko nastane iz modre ali rumene kot prvotne. Cvetlice v ru-

meni skupini imajo torej pretežno rumene oziroma rdeče, v modri pa modro in tudi rdeče barvane cvete; mešanih pa ni v nobeni družini.

Vrtnice spadajo po gornji delitvi v rumeno skupino. Botaniki prištevajo v to družino tudi žlahtno sadje, vse rože, jagode in maline, petoprstnice, osladje in drugo. Med 188 vrstami te velike družine jih je 5 zelenih, 31 rumenih, 37 rdečih, 2 škrlatastordeči in 113 belih, nobene pa modre ali vijoličaste. Bele ostanejo one, ki jim primanjkuje cvetnega barvila in se celice namestu ž njim napolnijo z zrakom.

Kakor ni modrih vrtnic, tako tudi ni modro cvetočih kaktej, aloj, tulp ali gergin, temveč samo rumene, bele ali rdeče, zato pa cvetijo zvončnice, geranije in astre zmerom, belo ali rdeče. Po tej poti se lahko razdeli bujna množica raznobarnega cvetja v skupini po obeh polar- nih barvnih skupinah. V splošnem pa bi lahko veljalo pravilo, da so rastline z enojnim ključnim listom, kot n. pr. lilije, perunike, rajši rumenordeče ali bele barve, rastline z dvojnimi ključnimi listom pa rajši modrordeče.

Značilno je v zvezi s to razdelitvijo po barvah, da veljajo tudi glede razdelitve cvetja po svetu sploh prav tako nekatera pravila. V tropičnih krajih so barve kajpa najbolj bujne in tu- nihi neprimerni, kajti onadva si ž- lita našega sprejema in pozdr- va z isto iskrenostjo, kot si je- mi želimo videti in slišati, sa- smo že tako dolgo pričakovali- nekoga iz osvobodene Slovenije- kateri bi bil živa priča njeneg- trpljenja, prerivanja in skoraj- njega osvobodjenja.

In takega gospoda so na- poslali v osebi Staneta Krašev- ca. Pravijo, da je imeniten de- ko doma iz Primorske, z veliki- mi izkušnjami pridobljenimi- svojem udejstvovanju v osvobo- dilni borbi.

Imena drugega gosta se še n- sme izdati. Saj veste, da Ameri- kanec mora imeti tudi nekake- presenečenje v rezervi. Toliko- smem povedati, da je ta drug- atrakcija svetnik (toda ne svet- nik).

Torej ni čuda, da se sloven- Euclid tako vneto pripravljaj- sprejem starokrajskih in odli- nih ameriških gostov. Pravijo- tudi, da jih bo pripeljal na li- mesta sam John Drenik s svoi- mi vranci, in v novem kolest- Ne povejo pa natančno ure, kd- se bo kočija tja pripeljala, za- je najbolje, da smo tam že zgo- daj popoldne, da ne bo ja- ušlo našim očem in ušesom.

Pravijo, da bo za žejne pr- pravljene toliko pijače, da b- poselnikom streglo kar tri d- cate točajeve in točilo se bo k- na šestih velikih stojnicah. T- se pravi potrežba!

Povabljeni so menda vse slo- venske kuharice, da bodo zad- stile lačnim želodcem v nedel- Na razpolago bo vsakovrstn- meso. Ne bo vam treba beliti- glave radi rdečih "pointsev".

Moški pravijo, da se ne mor- jo načuditi ženski iznajdljiv- sti v Euclidu. Obiskale so me- da vse slovenske trgovce in m- brale lepih dobikov za sre- posnetike.

Pravijo, da je do sedaj p- glašenih nad sto različnih l- lavcev in delavk za vsakovr- na dela.

Pravijo še marsikaj, toda k- mi želimo je, da pridete v d- deljo sami tja in prisostvuj- slavlju Slovenskega dne. N- ne manjka tam nobenega zav- nega Slovenca ne Slovenke. Teh imamo v Clevelandu pre- veliko število tisočev.

ŠKRAT

Pravijo, da...

Cleveland, O. — Pravijo, da se je mesto San Francisco pri- pravljalo cele mesece preden je bilo v stanu sprejeti delegacijo celega sveta in pravijo, tudi, da so radovedneži, posebno še žen- ske, čakale cele dneve, da so uje- le pogled in nasmeh zunanjih- ministrov Molotova in Edena. Toda Eden je bil navihani in po- služeval se je stranskih vrat ho- tela, kjer je stanoval in se na ta- način izmikal svojim občudoval- kam. Končno so tudi to skriv- nost izsledile ter se postavile v- vrsto prav tik stopnic stranske- ga izhoda in se tako do sita na- gledale angleškega lorda Tona- ta Edena.

Slovenski Euclid bo pa ime- čast v nedeljo, 8. julija sprejet- v svoji sredi dva velika sloven- ska sinova iz domovine. To bo- sta naši dve največji atrakcij- ker prihajata s poročili iz do- movine. Toda namreč občinstvo- ne bosta povzročala prav nobe- nih neprimlik, kajti onadva si ž- lita našega sprejema in pozdr- va z isto iskrenostjo, kot si je- mi želimo videti in slišati, sa- smo že tako dolgo pričakovali- nekoga iz osvobodene Slovenije- kateri bi bil živa priča njeneg- trpljenja, prerivanja in skoraj- njega osvobodjenja.

In takega gospoda so na- poslali v osebi Staneta Krašev- ca. Pravijo, da je imeniten de- ko doma iz Primorske, z veliki- mi izkušnjami pridobljenimi- svojem udejstvovanju v osvobo- dilni borbi.

Imena drugega gosta se še n- sme izdati. Saj veste, da Ameri- kanec mora imeti tudi nekake- presenečenje v rezervi. Toliko- smem povedati, da je ta drug- atrakcija svetnik (toda ne svet- nik).

Torej ni čuda, da se sloven- Euclid tako vneto pripravljaj- sprejem starokrajskih in odli- nih ameriških gostov. Pravijo- tudi, da jih bo pripeljal na li- mesta sam John Drenik s svoi- mi vranci, in v novem kolest- Ne povejo pa natančno ure, kd- se bo kočija tja pripeljala, za- je najbolje, da smo tam že zgo- daj popoldne, da ne bo ja- ušlo našim očem in ušesom.

Pravijo, da bo za žejne pr- pravljene toliko pijače, da b- poselnikom streglo kar tri d- cate točajeve in točilo se bo k- na šestih velikih stojnicah. T- se pravi potrežba!

Povabljeni so menda vse slo- venske kuharice, da bodo zad- stile lačnim želodcem v nedel- Na razpolago bo vsakovrstn- meso. Ne bo vam treba beliti- glave radi rdečih "pointsev".

Moški pravijo, da se ne mor- jo načuditi ženski iznajdljiv- sti v Euclidu. Obiskale so me- da vse slovenske trgovce in m- brale lepih dobikov za sre- posnetike.

Pravijo, da je do sedaj p- glašenih nad sto različnih l- lavcev in delavk za vsakovr- na dela.

Pravijo še marsikaj, toda k- mi želimo je, da pridete v d- deljo sami tja in prisostvuj- slavlju Slovenskega dne. N- ne manjka tam nobenega zav- nega Slovenca ne Slovenke. Teh imamo v Clevelandu pre- veliko število tisočev.

Antoinette Simo

Back the Attack!
BUY MORE THAN BEFORE

"Katinka" Presented More Accidents Ahead at Cain Park

"Katinka" is one of Rudolf Friml's most scintillating scores, "Allah's Holiday" and "Katinka" perhaps being the best known. Yet this tuneful show has not been offered to a Cleveland audience in almost thirty years. Cain Park is producing this wonderful play July 10 to 14. The book and lyrics by Otto Harbach tell of the troubles of beautiful Katinka, wedded to Boris at the beginning of the first act while she still loves Ivan. The setting for the Russian wedding is beautiful and the marriage customs interesting. Luckily Katinka learns of the existence of Olga, Boris' wife by a former marriage, who had been abducted and hidden away in a Turkish harem.

A venturesome American, Thaddeus Hopper, helps Katinka to escape to Turkey to locate the missing wife and annul the second marriage. The plot becomes more involved in the second act by the arrival of Mrs. Hopper and the enraged bridegroom, Boris.

The two stars are Bette Thomson as Katinka and Theodore Koryas as Ivan, her lover. Both are old favorites at Cain Park. Also in the cast are other well known singers.

Jugoslavs Describe Horrors of Nazi Camps

Washington — The Yugoslav radio, in a recent broadcast recorded for the Office of War Information by FCC monitors, gave an account of conditions in the Nazi concentration camp at Jasenovac, as revealed by two survivors after the Second Yugoslav Army had entered the town.

"Nikola Kalinic of Deljevo, in the Sarajevo region, and Ilija Benkovic of Benkovac miraculously remained alive when, on March 22nd, they saw the Usta-shi mining all the barracks in the camp, and attempted to attack their tormentors in order to escape," the broadcast related. "Several thousand men, women and children rushed toward the camp's gate. The Usta-shi fired at them with machine guns, and a large number of persons were killed. The terrific fire failed to stop the prisoners. Crowds of people rushed the gates over the corpses of fallen prisoners."

"The former Jasenovac prisoners think that of the several thousands of men, women and children, only about 150 remain alive. The who failed to escape were taken to the Sava river, where they were thrown into the stream. The entire camp was dismantled and the remains of the prisoners can still be seen throughout the camp."

"Altogether about 800,000 persons have been murdered in the Jasenovac camp," the broadcast concluded.

BIRTH

Mr. and Mrs. Charles Lusin, 191 E. 191 St., announce the birth of an 8 1/2 lb. baby girl, named last week.

VISIT NEW TINO MODIC'S CAFE
6030 St. Clair Ave.
EN. 9691
You Are Always Welcome

Charles & Olga Slapnik
FLORISTS
Beautiful Bouquets, Corsages, Wreaths, Potted Plants and Flowers for all Occasions
6026 ST. CLAIR AVE.
EX. 2134

BEROS STUDIO
6116 St. Clair Ave. Tel. EN. 0670
Open daily as usual. Sundays by Appointment only

ENAKOPRAVNOST 6231 St. Clair Ave. Henderson 5311-12 **ENGLISH SECTION** FOR VICTORY—Buy War Bonds and Stamps JULY 7, 1945

Vacation at Cedar Point

Stamp enthusiasts are invited to come into Norwood Branch Library, 6405 Superior Ave., to see the collection on display there. Stamps of the United States and of many foreign countries are represented.

The exhibit is being loaned by Mr. Joseph G. Damm, 6012 Superior Ave., who has mounted the stamps in frames for the display.

They will be on exhibit at the library throughout the month of July.

A program of moving pictures for children is being shown at the library for the fourth season. Everyone is invited to come Tuesday mornings at 10:30 p. m. in the Norwood Branch Auditorium, 6315 Superior Ave. Free!

Wounded in Action American Red Cross Gives Thanks

Mr. and Mrs. Anton Zaman, 675 E. 160 St., have been notified that their son, Fire Controlman Joseph A. Zaman, is in a hospital at Pearl Harbor, recovering from wounds received in the Asiatic area last April 12th. P/O Zaman, 21, entered the service in November, 1942. He is a former employee of the Reliance Electric Engineering Co.

The following letter was received from American Red Cross headquarters expressing appreciation for advertising the Red Cross Fund of 1945.

"Dear Editor:

"Without doubt you know the 1945 American Red Cross War Fund campaign was highly successful. The \$200,000,000 goal was over-subscribed by approximately \$25,000,000.

"Much of this money was provided through the generosity of Americans of foreign origin who have made their homes in this country. Prompted by the sympathy for their fellow men, they have always responded to Red Cross appeals with utmost liberality.

"This generous support has also always been marked on the part of editors and publishers of the foreign language press in this country, and I wish to thank you, on behalf of myself as well as all others at American Red Cross National Headquarters, for the splendid cooperation which you have provided throughout the year, and particularly during the 1945 War Fund campaign, through the columns of 'Enakopravnost'."

"It is impossible for Red Cross National Headquarters to thank each individual contributor to its campaign, and we would therefore appreciate it very much if you could in some way express the Red Cross' appreciation to your readers through your columns.

"With best wishes,

"Sincerely yours,

"Robert P. MacHutton, Chief Foreign Language Press Section."

American Red Cross National Headquarters, Washington, D.C.

These pictures, taken by combat cameramen, show the pitiful aftermath of the occupation, and the speed with which new accommodations and services were provided. The touching loyalty of the people made the task easier, but there was still the danger of economy for the island. Construction battalions directed the work of the Guamanians in erecting new villages, while the medical corps staffed the hospital.

T/Sgt. Frank Klaus, Jr., son of Mr. and Mrs. Frank Knaus, Geneva, Ohio, was recently honorably discharged from the U. S. Army, after serving in the European Theatre of War for the past three years.

John F. Lovko, son of Mrs. Lovko, 5427 Homer Ave., was recently promoted to the rank of Lieutenant Colonel. He has been in the service since 1926, and is stationed in the Pacific as a regimental officer.

Home on furlough is Pvt. Arthur Tibijas, son of Mr. and Mrs. Rudolph Tibijas, 16318 Huntmore Ave. He will return to camp on July 16th. His brother, Ernest is serving somewhere in the Pacific.

Lieut. Walter M. Pahner, of 1201 E. 168th St., was awarded the Bronze Star recently.

Discharged from the army at Camp Atterbury, Indiana, were: John Mihevc, 16705 Palda Drive; Joseph Grbec, 6106 St. Clair Ave., and Joseph Yanovich, 1368 E. 40 St. Also discharged recently was Frank Skully of 1087 Addison Rd.

Obituaries

Celizic, Margaret—Of 5342 Homer Ave. Age 57 years. Survived by husband and three sons.

Kolich, Branko—27 years of age. Residence at 6723 St. Clair Ave. Parents and brother survive.

Lusin, Louis—1153 E. 61 St. Age, 62 years. Survived by two brothers.

Meznarsic, Frank—Age, 72 years. Residence at 4332 W. 52 St. Survived by wife, daughter and two sons.

Ozimek, Frank—Of 14901 Edgewood Ave. 51 years of age. Wife and three sons survive.

Stefans, William—Age, 64 years. Residence at 1562 E. 26 St.

Zivanchew, Joseph—14506 Darwin Ave. 70 years of age. Survived by son.

On July 4th, Mr. and Mrs. Joseph Majerle, who operate a beauty parlor in Milwaukee, Wisconsin, arrived in Cleveland by plane with Mrs. Emma Goetz and baby, to visit their sister, Mrs. Bert Svenson, 5323 Meadow St., Maple Heights. O. Mrs. Majerle's maiden name was Mary Schayatovich.

Frank Racecic, of Vancouver Beach, Columbia, is visiting his brother Martin Racecic at 19900 Tyronne Ave.

FOR VICTORY — Buy U.S. War Bonds

Central European News

Jugoslavia to Repatriate 314,000 Nationals From Germany

Washington. — Several hundred camps in Germany contain a total of 314,000 Yugoslav nationals "forcibly abducted for work in Germany," the Belgrade radio in a recent broadcast recorded for the Office of War Information by FCC monitors.

Of these workers, 98,000 are in Austria, the broadcast revealed.

"The health of the internees is rather low," the broadcast related. "Up to their liberation their food was below the minimum required, and this caused a state of general weakness. When, after their liberation, the internees were given more food, the sudden increase caused many to die. Typhus, too, claimed numerous victims."

The Belgrade broadcast complained about the "inadequate measures" taken by the Allied occupation armies, about the "slowness" of medical service, separation and isolation of the infected from the healthy, and the improvement of food "in quantity rather than quality."

Notwithstanding these grave conditions, the broadcast continued, "activity among the internees is very intense." At each camp special repatriation committees have been established for sponsoring "cultural and political activities," including the publication of a daily newspaper.

At present a delegation of eight Yugoslav officials is co-operating with Allied authorities in Germany, and these have already established central clearing stations at Dachau and Salzburg. The actual process of repatriation will take several weeks, the broadcast said, adding that "political internees and prisoners of war will first be eligible for repatriation, and then the forcibly mobilized workers."

Washington. — Delegates of the Slovene Industrialists' Federation recently called upon Andrija Hebrang, minister of industry in the Yugoslav coalition cabinet who, together with Franc Leskovsek, minister of industry, received the delegation in Belgrade, the Yugoslav home service radio said in a broadcast recorded for OWI by FCC monitors.

The spokesman of Slovene industrialists, Dr. Vrhun, managing director of the Trbovlje mine, expressed the readiness of the Slovene Industrialists' Association to place itself at the disposal of the Slovene national government in the economic reconstruction of the country.

According to the broadcast, Dr. Vrhun declared: "We know full well what our industrial production means to the reconstruction of the country, to the reorganization of its finances, and to the most effective exchange of goods with the other confederate units of the new democratic Yugoslavia. By the same token we are conscious of the importance of an equitable situation of the social, and particularly labor questions, and in this respect too we are prepared to cooperate with the national government."

"We industrialists have understood our part in the great exertions for economic reconstruction in the spirit of the new era of development of economic conditions in the country. This being our attitude, we are prepared to subordinate our personal interests to the common aim of restoring the economic life and prosperity of the working masses."

During the conversations with Minister Hebrang, the broadcast added: "the subjects discussed were the restoration of the industrial association, the supply of raw materials, and the organization of private enterprise. The delegates made several suggestions of importance on the rehabilitation of our economic life."

Slovene Industrialists Pledge Their Support to Government

Washington. — Information now in possession of the British government shows that the forces under the command of General Mihailovich have seldom fought on the Allied side," George Hall, assistant secretary for foreign affairs declared in House of Commons on May 10, in answer to a question on the attitude of the British government toward Mihailovich.

"It also seems that General Mihailovich did not heed King Peter's appeal for national unity and for settlement of internal political disputes," Hall added.

"In view of this situation, the British government's attitude toward General Mihailovich remains unchanged," the assistant secretary for foreign affairs was quoted as declaring, and "the Allied commander in chief in the Mediterranean theater of operations has, with the approval of the British government, issued orders that the Yugoslav forces opposed to Marshal Tito are to be disarmed and interned when they surrender to or are captured by the (British) Eighth Army."

Meanwhile the Belgrade radio, in a broadcast recorded for OWI by FCC monitors, announced that a "Chetnik terrorist center for Serbia has been discovered and its members arrested."

"The center operated a radio station in Belgrade for the group headed by Draza Mihailovich, and its operator, Momir Petrovic, was arrested," the broadcast said.

British Order Internment of Mihailovich Forces

Washington. — The appointment of three Yugoslav ambassadors and one minister plenipotentiary was published in the May 1 issue of Belgrade papers, TANJUG said in a dispatch relayed to the Office of War Information by FCC monitors.

"Major Gen. Vladimir Popovic becomes ambassador to Moscow; Stanoye Simic has been transferred from Moscow to Washington; and a member of AVNOJ's presidium, Dr. Lyuba Leontic, ambassador to London," the dispatch said, adding: "The former vice-president of the Montenegrin assembly of national liberation, Bozo Lyumovic, has been appointed minister plenipotentiary in Warsaw."

"In addition, a large number of new officials of the Yugoslav foreign office have been appointed, and on the other hand, numerous dismissals of pre-war employees have been decreed," the dispatch concluded.

Four Yugoslav Envoys Announced on May First

Washington. — The organizing committee of the first congress of anti-fascist women of Yugoslavia extended an invitation to the women of Allied and friendly countries, the USSR, England, the United States of America, Bulgaria, Albania, France, Belgium, Poland, Czechoslovakia, Hungary, Romania and Austria, the Belgrade home service radio announced in a recent broadcast recorded for OWI by the Federal Communications Commission.

"An invitation was also sent to a Yugoslav anti-fascist organization of women in Romania as well as to Yugoslav women in USA," the broadcast added.

Jugoslav Paper Published in Buchenwald Prison Camp

Recently the editors of Nova Doba received several interesting copies of a Slovene newspaper entitled "Naš Glas" (Our Voice) which was issued in Buchenwald, Germany. The whole world knows of the Buchenwald prison camp which was one of the most inhuman Nazi concentration camps. Today at that camp are found former prisoners of war and forced labor workers, who are waiting to return to their homelands. The paper "Naš Glas" was the voice of the Yugoslav interned there and was issued by the Yugoslav Komitet. It is published in the Croat-Serbian, Slovenian, Bulgarian and Macedonian languages.

These issues were loaned to the Editor of the Nova Doba. They were sent as a "souvenir" to the wife of an American soldier, Joseph Shubert, member of the Ilirska Vila Lodge No. 173, AFU of Cleveland, Ohio, who had been at one time the treasurer of this lodge. The above-mentioned soldier was born in America but can read Slovenian well. The two Slovenes he met in Buchenwald who gave him the copies of this paper, almost wept when they heard this American soldier speak Slovenian.

FASCINATING FLOWERS

Here's a message to fathers from the Greater Cleveland Safety Council: Even though your youngster may be fascinated by the whirring lawnmower, keep him at a safe distance from those dangerous blades. Be sure, too, that you keep the mower put a way where you or someone else won't stumble over it and get a cut or a fall. Accidents at home mean absence from work—and that means advantage to the Japs.

Nearly 2,000 persons were killed in grade crossing accidents last year, according to the Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council. So, when you drive, remember to Stop, Look and Listen! It's the surest way of staying alive and well.

BUKOVNIK'S Photographic Studio

762 E. 185th St. IVanhoe 1166

Jugoslav Women Plan World-Wide Anti-Fascist Congress

Washington. — The organizing committee of the first congress of anti-fascist women of Yugoslavia extended an invitation to the women of Allied and friendly countries, the USSR, England, the United States of America, Bulgaria, Albania, France, Belgium, Poland, Czechoslovakia, Hungary, Romania and Austria, the Belgrade home service radio announced in a recent broadcast recorded for OWI by the Federal Communications Commission.

"An invitation was also sent to a Yugoslav anti-fascist organization of women in Romania as well as to Yugoslav women in USA," the broadcast added.

NAŠ VSAKDANJI KRUH

F. S. FINŽGAR

(Nadaljevanje)

Nad kuštravimi glavnicami pri peči in za pečjo je že zdavnaj nihala tiha in nevidna angelska perot, ki je vabila na ustnice otrok smehljaj, kakor žarek iz raja. Luč je mižala, komaj da so se videle mračne sence po sobi. Mati Katra ni legla. V zapečku se je sključila, na suha kolena uprla takisto suha komolca in ždela — napol speča, napol bdeča, čakajoč polnoči.

"Nič ni hudega, Andrej je poln poguma, on živino pozna."

Takole je tiha tolažba legala na njene oči, da so se sklopile za nekaj hipov. Zunaj pa je burja zajecala in zavijala nad slemenom. Komaj zaprte oči so se plašno ozrle po sencah revne luči in pogum je ginil.

"Kako tuli! — Nekoliko strahu je bilo tudi v Andrejevem pogledu. — Če se ne motim. — Menda se ne. — Ko bi šla pogledat?"

In že je iztegnila nogo iz zapečka, pa se je zopet premislila. "Hud bi bil, če bi prišla v hlev. Saj je rekel, da pokliče, če bo treba."

Zvižg burje je odletel, mir je zopet zavladal krog hišice, mati je vnovič sklonila glavo in zopet se je selila tolažba v njeno dušo.

"Nič ni hudega! Andrej je poln poguma!"

Tačas pa je Andrej sedel na molžnem stolcu v kotu hleva in oprezoval vedenje Plavke.

Tudi on se je zamišljal.

Pred tremi leti mu je padla lepa kravica kar nenadoma. V jutro so jo našli mrtvo. Tri leta je skoparil poslej in kupoval za otroke mleka. Sam in žena sta ob trdem delu opravila z odličnim. Ni si privoščil ne vina ne mesa; še pri tobaku je štedil in ga mešal z orehovcem in jelinovim jezikom. Danes pa vendar stoji zopet žival v hlevu, stoji in čaka, da bo napolnila hišo z radostjo in blagoslovom. Koliko dni dela je v tej lepi živalci! Kolikomilijonkrat je padla sekira, da se je nabral vinar do vinarja — in krona do krona — in od te do tlikanj, da sem jo kupil — Plavko, lepo — in drago. — In če je po sreči, se ne bojim zime! Za vse bo preskrbljeno — za jed in oblačilo. Ne bo treba trošiti kar ničesar, še od telčka utegnem dejati nekaj kron na stran; zakaj dragi so zdaj tačas, kakor povedo ljudje.

Tedaj je Plavka iz mirne lege planila kvišku in stopicala po staji, nemirno, drsajoč z nogami, da se je valila stelja izpod nje in se nabirala v kupe.

"Pripravlja se," je pogledal nanjo Andrej, prebujen iz svojih misli. "Kakšna ima posebne lastnosti!"

Takole se je hotel potolažiti, ko je videl, da je Plavka odprla gobec, pomolila jezik in daveč se zakašljala. Vsa tolažba pa je bila tako očitna laž, da se ni prijel njegovega srca niti za trenutek ne.

Niže se je sključil nego prej in se je zamislil v eno samo misel: "Če mi pade še ta!"

To je bila tista težka in grozna misel, kakor jo more občutiti samo on, ki si je kakor iz mozga, iz krvi, iz kapljice potu zbral vsoto, da je plačal, plačal za to, da bo nakrmil tiste, ki še ne sejejo, pa hočejo žeti, ki še ne lete po livadi, pa iz gnezda dvigajo lačne kljunčke. — Če mi Plavka pade! — Moj Bog, obupal bi! Kaj mi koristi žuljava roka, kaj mi koristi štedenje, če mi pade sedaj? Tri leta post, tri leta tako rekoč brez kruha vsa hiša, tri dolga leta, preden se nakaplja toliko, da bi zmogel za drugo. Pade kmetu — je hudo. Pa je druga za njo v staji, in tretja, in deseta. Ga zaboli — pa se obveže in se pozdravi. Zadene to mene, bajtarja, ki živim z rok v usta, ki imam komaj za eno — moj Bog — to je kakor bi ti presekal in porezal žile življenja.

Plavka se je umirila in zopet legla.

Andrej je dvignil sklonjeno glavo iz dlaní in pomolil k Bogu: "Ne daj in ne dopusti, zavoljo nedolžnih otrok nikar!"

* * *

Še pred polnočjo je naglo potrkalo na okno. Katro, ki je za hip zadremala, je skočila k vratom in hitela ven.

Andreja že ni bilo več pred hišo. Plašna je bežala za njim v hlev, srce ji je tolklo in z željnimi očmi se je ozrla po staji, ko je previdno odprla vrata.

Lep cikastopisan telček je ležal ob Plavki — in Andrejevo lice je žarelo od veselja.

"Vse po sreči?"

"Po sreči, hvala Bogu in sv. Štefanu!"

"Kako na svetu ljubko glavič ima telek!"

Katra se je upognila k njemu in ga pobožala.

"Ti malček ti, kako nas je skrbelo!"

Žena je pogledala moža, kakor bi se ustrašila svoje besede, češ, skrbelo je le mene, nevedno žensko. Tebe, Andrej, seveda ni. Ti vse veš; ne zameri, če sem tako rekla.

(Dalje prihodnjič)

Knows His Planes

Three-year-old Roger Michael Golden, South River, N. J., is called "aeronautically-precocious" by veteran airmen. At the Westover identification - recognition classroom, Roger identified 121 different U. S., British, Jap and German airplanes.

Dušica Rožamarija

(SVETNICA IN NJEN NOREC)

Agnes Gunther

Poslovenil Boris Rihteršič

(Nadaljevanje)

In Ivan Friderik misli v sanjah, da se je dobra vila, ki jo je tako čakal, ko je bil še otrok, iznenada spomnila tudi njega in mu podarila to lepo jutro. Paribanu se je imenovala vila, in seznanil se je z njo nekega žarečega popoldneva, ko je moral kot kantorjev najstarejši sin ostati doma in varovati zelo nemirne najmlajše. Knjiga ni imela ne začetka ne konca in je bila najbrže zaplenjena v kakšni šolski torbici. Bila je zelo pomazana in manjkale so strani, toda vila Paribanu je bila v njej in je vihtela svojo čarobno palico.

In iznenada je zalotil samega sebe, da govori o vili Paribanu in o svoji najmlajši sestrici, ki je bila tako gospodovalna, o srečnih urah za očetovimi orglji, ko so mu bratje in sestri gonili mehove, seveda za odškodnino. In kako ga je vila zgođaj naučila šteti srečne dneve. Kako je delal v najhmem kolektoru rdeče črte na take posvečene dneve, in kako je te kolektore skrbno hranil in jih zavrgel šele takrat, ko je že mislil, da se mora sramovati svoje otročnosti. Rožamarija ga je iz svojih življenjskih izkušenj oštevala.

"Jaz vam bom podarila kolektar, gospod Friderik, in spet boste morali začeti delati črte. Človek živi od svojih praznikov", mu reče resno. "In potem se boste čudili, koliko jih je. Jaz sem praznovala toliko prelepih dni s svojim prijateljem Harrom, ko sem bila še dekletce! In ko ni bilo več praznikov, sem zbolela in kar pozdraviti se nisem mogla."

Oh, da ne bi bilo nobenega izhoda iz tega gozda! Zdjaj se odpro vrata iz orjaških jelk, dolge veje se pobesijo in nekje daleč se vidi na hribu Brauneški grad s stolpi in renesančnim slemenom. In Rožamarija pokaže tja, kakor bi kazala pravičien grad in mu reče:

"To je pa Brauneck!"

In njene oči se tako čudno zalesketajo, da takoj ve: to je jedro vse predstave.

Na povratku mu objubi, da mu bo pokazala brauneški grad.

Zvečer se dobe potem vsi v sobi za glasbo. Prvič zažari luč v svetilki višnjevega možička. Ker je danes praznik posvetitve peroti in je hkratu prvo praznovanje v zlati hiši, se je Harro, ki je čudovito dobre volje, oblekel v žametno haljo z ovratnico, kar je višek razpoloženja. Tudi Rožamarija je dobila ukaz, naj se še bolj polepša, če je le mogoče si to lahko privoščiti. Še zmerom se otročje boji plesov in velikih družb in ji zato ni treba varčevati zakladov za takšne priliko.

Ali ni nepotrebnost, da bi se zdela lepa še komu drugemu kakor možu in morda svojim gostom?

"Torej obleko iz srebrnega brokata, Liza, in nikar se ne drži tako žalostno!"

"Njena visokost, gospa knežnja je rekla, da je ta obleka za svečanosti na dvoru."

"Jaz imam sama svoj dvor, Liza, in — saj si slišala, da imamo danes svečanost. Mart naj mi prinese z razvaline nekaj prav lepih bršljanovih vejic, ki bodo nekoliko rdečkaste!"

Mart je za vse poraben. In Rožamarija zvije tri vence. Dva iz bršljana in v enega vplete temno rdeče, v drugega pa blede rumene, skoraj bele krizanteme. Tretji venec je prepleten z vijolicami iz Nice, ki jih ji je bil poslal oče.

"Venci naj ostanejo tu, dokler jih ne pridem iskat. Liza, reci mi, ali ne bi bilo neumno, če bi hranila svojo najboljšo obleko za tuje ljudi?"

In odide, lesketajoča se prikazen iz zlata in srebra, da obstane Mart, ki prihaja pravkar iz jedilnice, kjer je pomagal premakniti klavir, kakor okamenel, z odprtimi usti. Mlada gospodarka se mu nasmehe:

"Ali sem ti všeč, Mart? Kaj ne, da je ta obleka lepa? Gospod je sam narisal, kakšna mora biti. In tega tudi ne veš, Mart, da bo zdaj kmalu osem let, kar sem prvič stopila z razvalino. O, kako je bilo takrat lepo pri vas! Tudi jaslice bomo spet napravili."

In potem odhiti mimo njega, čeprav ni mogel reči še niti besedice. Še nekaj časa strmi v vrata, za katerimi je izginila njegova gospodarka. Potem zmadeže zamišljeno in v skrbih z debelo glavo, seže z dvema prstoma v telovnikov žep, privleče iz njega nekaj zrn soli in si jih vrže čez levo ramo. Nato nekaj zamrmra in odskočja nerodno dalje.

Nad današnjim večerom Ivana Friderika mora vila Paribanu neomejeno vladati. Njegove črne oči so kakor gorče božične sveče in Harro mu iz previdnosti bolj skopo naliva svetlo belo vino, ki stoji na mizi. In Rožamarija vsa žari. Ona, ki je drugače pred tuji tako plašna, vodi danes vso zabavo in kaže zmisel za družabnost, ki ga Harro pri njej še ni poznal.

"Danes me morata oba gospoda ubogati. Poplačana bosta za svojo poslušnost. V sobo za glasbo pojdemo in ker mi gospoda, tudi ti, Harro, še nista dovolj svečano opravičena, bosta morala nositi vsak svoj venec in jaz vama ju bom posadila na glavo."

"In ti, Rožamarija?" vzklikne Harro.

"Tudi jazga bom imela, toda nisem si ga marala nadeti, dokler se ne bosta vidva okrasila. Drugače bi imela jaz v svoji

srebrni obleki preveč prednosti pred vama."

"O, ti hinavka! Praviš, da je tvoja srebrna obleka edina prednost!"

In Harro vstane izza mize. Rožamarija gre po svoje vence. Ko se vrne, ji vise na goli roki. V sobi za glasbo zažare luči. Visoki zastori iz zelene svile so zagrnnjeni, klavir pa stoji nekoliko bolj v sredi. Vsa soba je plemenito preprosta. Sive stene so iz lesa, ki se medlo lesketa. Ena sama slika visi na najožji steni v preprostem zlatem okviru.

Prelestne barve gora, grad na skali in mračno mesto, spredaj pa nasmejana italijanska pomlad: Dolce Aqua, ki jo je Harro še enkrat napravil za Rožamarijo, kot dar za poroko. V sobi je samo še kamin iz sivo rdečkastega marmorja in na njem dve ogromni vazi z jelkovimi vejicami in krizantemami.

Vsa soba je polna vonja po gozdu in rezko sladki jeseni. Udobni, globoki, medlo zeleni stoli. "Prelepa je ta soba," je pohvalil Ivan Friderik. "Nič nepotrebnih zaves in preprog ali nemirnih umetnin. Tam v tvoji sliki dobi človek vse, kar si želi. Gorovje v ozadju je lepo, mestce na skalah tragedija, spredaj pa breskve in mimoze kakor idila ali lirski pesem."

Harro ga potreplja po rami:

(Nadaljevanje)

U blag spomin

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA PREDRAGEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SOPROGA IN OČETA

Leo Belinger

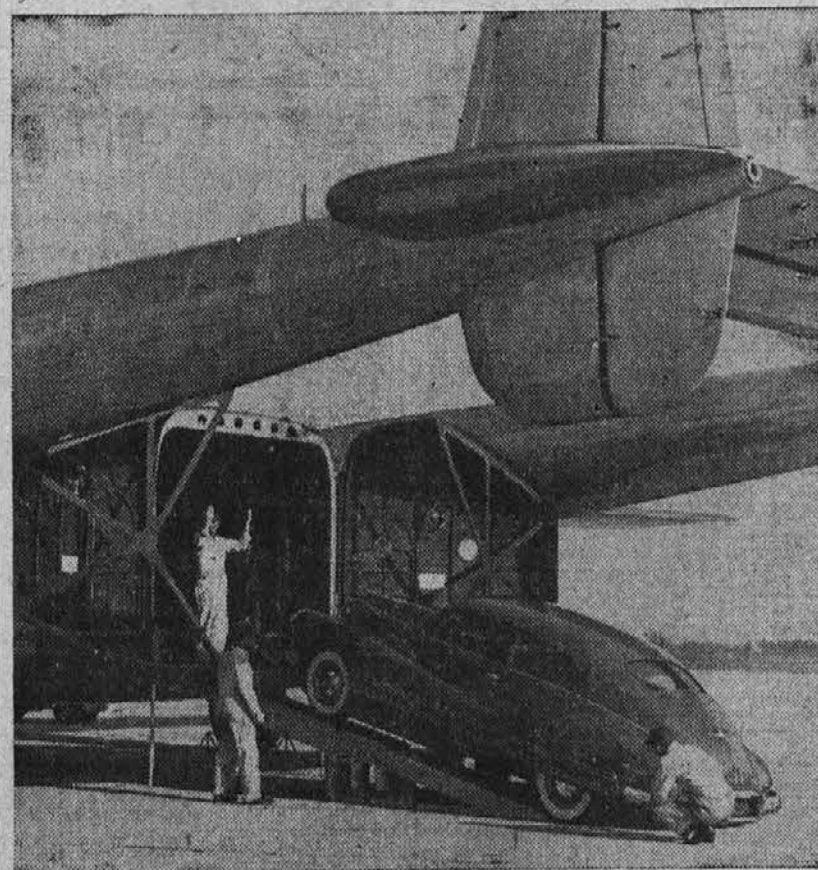
ki je za vedno v Bogu zaspal in se ločil od svojih dragih dne 5. julija 1944.

Leto dni je že minilo, kar zapustil si naš dom, nam pa težko je pri srcu, ker so žalostni spomini za nas. Mirno v grobu zdaj počivaš in pri Bogu večno srečo uživaš.

Žalujoči ostali:

Justine Belinger, soproga
Alice Peterlin in Vida Spenko,
hčeri;
Karen, vnukinja
Cleveland, O. 7. julija 1945.

Flying Garage of the Future

When that "postwar automobile" is ready for the public, a flying garage will be ready to carry it from New York to San Francisco, or to Europe. It will be a quick, though somewhat expensive, means of taking your car on a long-distance vacation trip. Photo shows a sedan being loaded into a Fairchild Packet for test purposes. Two can be carried. It also provides room for entire family.

SVETEK

FUNERAL HOME

AUGUST F. SVETEK

Pogrebni zavod

478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016

Bolniški avto na razpolago

Za delavce Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKE ZA HIŠNE SLUŽABNICE

ZA POSLOPJA V DOWNTOWN
ZA VES DAN ALI DELNI ČAS
Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zj.
Stalno delo—Zahteva se izkaz državljanstva—Zgledite se
Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah
The Ohio Bell Telephone Co.

Mali oglasi

SOUND SYSTEM
INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HEND. 3028

V Euclidu

7 sob za eno družino, 5 sob spodaj, 2 zgoraj; krasna lota 100x150, s sadnim drevjem in lepim grmičevjem. Idealni prostor za veliko družino. Cena samo \$7900.
Severno od Blvd., 6 sob za eno družino, 3 sobe zgoraj, 3 spodaj; v zelo dobrem stanju. Privilegije privatnega kopališča. Cena \$10,500.

FITZJOHN REAL ESTATE
778 E. 185 ST. IV 6988
ob večerih IV 3181

Naprodaj

je Starrett Contractor's Level, with vertical arc, Poizve se na 15311 School Ave.

RECORD & GIFT CENTER

738 Prospect Ave.
DOM SLOVENSKIH IN DRUGIH NARODNOSTI PLOŠČ
IMAMO TUDI POPULARNE PLOŠČE — DARILA IN IGRACE

A. MALNAR
CEMENT
WORK
1001 E. 74 St. — END. 4371

O BLEKE
mere do 52 in po vseh cenah
IMAMO TUDI BLUZE, KRILA IN SPODNJE PERILO

Shore Dress Shoppe
15120 LAKE SHORE BLVD.

DR. BERT BERKEY'S
HEALTH CLINIC
3232 EAST 55th STREET
Artritis, astma, žolčne neurednosti, krvni tok, cirkulacija, laseke neurednosti, tiganje, nervoznost, neuritis, revmatizem in želodčne bolezni se lahko ozdravi.

NAPRODAJ
je peč na premog, Victorola modela, ki greje 6 sob, avtomatični grelec za vodo, ki drži 30 galonov vode in rabi kurilno olje, Fortheson traktor in plug. Poizve se na 17721 Waterloo Rd., ali pa pokličite ne pozneje kot do 9. ure zjutraj, KE 7375.

KUPUJTE VOJNE BONDE

Behind Your Bonds
Lies the Might of America

WISCONSIN AT WAR
When the war started, Wisconsin relaxed its labor standards to permit women to work nights and 17-year-old boys to work in canneries. It reduced strikes from 65 in 1941 with a loss of 621,315 man-days to a very small figure and introduced effective safety measures. It all adds up to vastly stepped-up production of food and a greater future for industry in the state. Wisconsin cans more peas and raises more hemp than any other state. It has more dairy cows. It's America's ability to produce—on the farm and in the cities—that really stands behind every War Bond you buy.

U. S. Treasury Department

SNAŽILKE

stare 20—50 let

Stalno delo v centralni nahajajočem downtown slopu.

Tedenska plača poleg overtime in bonus. Počitniška plača.

Od 10. zv. do 6.30 zj.

6 večerov v tednu

Pokličite CH 7094

Tovarniški delavci

PRESS HANDS
MACHINE OPERATOR
GALVANIZERS

Delavci za splošna tovarniška dela

Dobra plača od ure in overtime

J & L Steel Barrel

8806 Crane Ave.

En blok južno od Union

Mali oglasi

ZA CEMENTNA DELA

kot pločnike in driveway

John Zupancic

18220 Marcella Rd. KE

SUPERIOR PET SHOP

TROPICNE RIBE
KANARCKI
Vsakovrsne domače živali
8006 SUPERIOR AVE.
HENDERSON 2891

Dr. L. A. Star

Priščem oči in določim
Uradne ure: 10-12; 2-4
ob sredah: 10-12
ob sobotah: 10-12; 2-4
6411 St. Clair Ave. — HEND.

Popravljam in predam

hiše, stanovanja in trgovinske prostore
Strehe pokrijemo nanovo ali popravimo stare strehe
Zanesljivo in točno delo. Cena Dam brezplačno proračun
Se priporočam

FRANK JANS

5715 Prosser Ave. EX

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOST"

PERSONAL

Na razpolago za financiranje nakupa

- avtomobila
- gospodarskih predmetov

Za:

- družinske in hišne potreščine
- popravilo posestva
- plačilo zavarovalninske premije
- poravnava računov

—To je nekaj tipičnih namenov—

Pridite in povejte nam o vaših potrebah. Ni treba, da bi bili vlagatelj.

The North American Bank Co.

6131 St. Clair Ave. 15601 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio

OANS